

Synodontis nigrita - Fekete hátónúszóharcsa

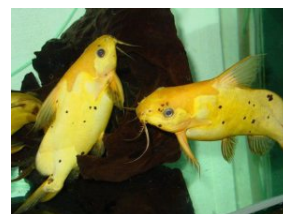
ELSŐ LEÍRÓJA:	Valenciennes, 1840
CSALÁD:	Mochokidae
MÉRET:	20-22 cm
C°:	21-26
pH°:	6-7,5
Nk°:	5-20
HELYIGÉNY:	200 liter
VISELKEDÉS:	kissé territoriális
TÁPLÁLÉK:	mindenevő
TARTÓZKODIK?	alsó szint
ÉLETTARTAM:	10-15 év
TERM.VÉD.:	nem fenyegetett

Synodontis nigrita

Fekete hátónúszóharcsa
(Valenciennes, 1840)

TOVÁBBI KÉPEK:

TÉRKÉP (MAP); ELTERJEDÉSI TERÜLETE:

Térkép még nem készült az adatlaphoz, feltöltése folyamatban!

Az egyik leggyakoribb, széles elterjedésű tollasbajszú harcsafaj. Országok tekintetében megtaláljuk Benin, Burkina Faso, Kamerun, Csád, Gambia, Ghána, Guinea, Bissau-Guinea, Mali, Niger, Nigéria, Szenegál, Szudán, Togo, Uganda, Mali és Mauritánia területén, valamint előfordul még Egyiptomban és Etiópiában is. A Kongói Demokratikus Köztársaságból származó adatok bizonytalanok.

A Kongó és a Nílus vízrendszerében is előfordul, emellett rengeteg másik folyó is beletartozik

elterjedési területébe, úgy, mint a Volta, Niger, Szenegál, Gambia, Géba, Ouémé, Mono, Casamance, Jebel, Ghazal, Baro és Ubangui. Az Albert-tóban is előfordul. Jobbára a partmenti sekélyebb területeket keresi, tavakban, holtágakban, mellékfolyókban és mocsarakban gyakoribb.

KÜLALAK ÉS JELLEGZETESSÉGEK LEÍRÁSA:

Nagyobb termetű tollasbajszú harcsafaj, mely jellemzően 22 cm körüli méretet tud elérni kifejlett korára (bár lehet találni beszámolt 30 cm körüli példányról is). A fiatal példányok arcra viszonylag hosszabb, s a faroknyél megnyúltabb, kissé hosszúkás, elnyújtott alkatúak. Idősödve tömzsi, robusztus halakká válnak, de nem kimondottan magas hátú faj. A hátúszó kicsi, nem nyúlik meg.

Alapszínezete szürkés-barnás (esetleg enyhén olívdzöld beütéssel) árnyalatú, világos alapon sötétszürke pettyekkel tarkított. Pöttyei javarészt nagyok, de nincs belőlük túl sok. Úszóin is foltminta jellemző, de viszonylag keveset találunk belőle. Színe idős korára sötétedik, sötétbarnás, néhány példány már-már egészen feketés lesz, egyre kevesebb foltot látunk rajta és a kontrasztossága is csökken.

Gyakran összekeverik a *Synodontis eupterus*-szal és *Synodontis ansorgii*-val, holott könnyen megkülönböztethető tőlük. Egyrészt, alacsonyabb hátfelépítésű, hátúszója sosem nyúlik meg. A fiatalok – az előző két fajjal szemben – a nyúlánk faroktőről is azonosíthatóak. Úszóin nincs jellegzetesen sűrű csíkminta, foltokból is jóval kevesebbet találunk.

Emlékeztet még a *Synodontis velifer*-re is, de hozzá képest is valamelyest nyúlánkabb, kisebb foltjai vannak, hátúszója is kisebb, a kopolyúfedő tövise viszont hosszabb és hegyesebb. Fiatal példányait néha tévesen *Synodontis nigriventrisként* árulják, holott a két faj jól megkülönböztethető, mind külsőre, mind viselkedésre eltér egymástól.

Akváriumokban kitenyésztették egy arany színű változatát, mely nagy népszerűsége miatt. A tisztán aranyszínű példányok mellett fehéres, illetve arany alapon barna területeket viselő variánsa is van.

TARTÁSA ÉS TENYÉSZTÉSE:

A fekete hátonúszóharcsa többé-kevésbé rendszeresen beszerezhető, összességében véve a kevésbé ritka fajok közé tartozik, bár idehaza így is alkalmasszerű felbukkanása a kereskedelembe. Ügyeljünk arra, hogy gyakran félreazonosítják, és más fajok neve alatt árulják (vagy éppen ezen a néven más fajt adnak el). A hozzá leginkább hasonló fajokat és megkülönböztetésüket lásd a külalak leírásánál. Az európai kereskedelembe gyakrabban fordul elő mostanában az arany színváltozata, mint a vad alak. Más *Synodontis*-nak nem tenyésztik arany, illetve arany és barna variánsát, így ezen halak esetében biztosak lehetünk abban, hogy *Synodontis nigritáról* van szó. Egyébként magától akváriumokban nem szaporodik, hormoninjekciók segítségével lehet ikrázásra bírni. Sajnálatos módon Kelet-Európában több hibridjét is létrehozták már.

Tartása egyáltalán nem nehéz, nem igényel átlagon felüli vízminőséget. Természetesen egy erős szűrő

nem árt, ha rendelkezésre áll, hiszen sokat piszkít. 24-25 °C-os vízben jól érzi magát, a kémhatás inkább semleges körüli legyen. Csapvízben is gondozhatjuk. Tűrőképessége már csak azon tényből is következik, hogy rendkívül széles elterjedésű, a természetben az egyik leggyakoribb tollasbajszú harcsafaj. A világítás lehetőleg ne legyen erős, mivel főleg éjszakai életmódot folytató halról van szó. Árnyékoló növényekkel sokat tehetünk ez ügyben halaink jólétéért.

Mivel elég természetes lesz, 200 liter alatti akváriumba ne kerüljön, és még ez is csak a legalsó minimum érték. A medence aljára finom szemcsézettségű homokot, sódert töltünk, mely nem károsítja a harcsák bajuszszálait turkálás közben. Kövekből és ágakból, gyökerekből építsünk búvóhelyeket, melyekből legalább egy álljon rendelkezésre minden példánynak, de az a legjobb, ha több búvóhely közül tudnak választani. Növényeket is bátran ültethetünk medencéjébe, nem bántja azokat, esetleg a túl gyenge töveket túrhatja csak ki a kifejlett harcsa. Viszonylag kevés időt tölt a hátára fordulva, ritkán mutatja ezt a magatartásformát.

A békésebb hátónúszóharcsák közé tartozik, így több egyed is békésen megfér egymás mellett, de más fajokkal is társítható. Ahogy öregszik, kialakulhat viszont némi területvédelem, így kifejlett állatoknál mindenképpen fontos, hogy tágas férőhely és sok búvóhely álljon rendelkezésükre. Társas medencébe is kerülhet, de arra mindenképpen ügyeljünk, hogy mérete végett sajnos az apróbb halakat elfogyasztja. Közepesebb-nagyobb halakkal (gurámik, díszmárnák, nagyobb lazacok, vitorláshal, meggyhasú sügér) már gond nélküli együtt tartása, sőt, akár kelet-afrikai sügérek mellé is telepíthetjük. A talajlakó halak egyedszámát a búvóhelyek számától, akvárium méretétől tegyük függővé, de alapvetően velük szemben sem agresszív.

Harcsatápokkal etethető, a talajról szedi össze táplálékát, a maradékokat is elfogyasztja. Mindazonáltal ne tekintsük csupán takarítóhalnak, ő is teljes értékű étrendet kíván. Néha adjunk nekik zöld növényi eleséget is, például forrázott uborkát, cukkínit vagy borsót. Mindenevő halak, étrendjük nagyobb részét az állati táplálék tölti ki, de egészségük megőrzése érdekében célszerű egy kevés növényi kiegészítés is. Ezt alsó állkapcsukon elhelyezkedő fogaikkal rágcsálják meg. Állati eredetű kiegészítésre kiváló a vörös szűnyoglárva, artémia, televényféreg, kisebb földigiliszta, fagyasztott mixek, kagylóhús. A fiatal halak gyorsan nőnek, de figyeljünk oda, hogy ne etessük túl őket. Rendkívül mohó halak és képesek egyszerre is nagyon sok eledelt elfogyasztani. Az ivarérettséget kb. 2 éves korukra érik el, élettartamuk akár a 15 évet is elérheti. A természetben az esős évszak idején ívik.

EGYÉB ELNEVEZÉSEK:

syn: *Hemisynodontis nigrita*, *Synodontis negrita*, *Synodontis ornatus*.

Eng: False Upside-down Catfish, Common Synodontis, Lace Catfish, Lace Synodontis.

Egyéb köznevei: _____

KATEGÓRIÁK:

[Akváriumi halak](#), [Harcsafélék](#)

KULCSSZAVAK:

[Akváriumi halak](#), [1840](#), [akvarisztika](#), [Mochokidae](#), [Fekete hátónúszóharcsa](#), [Synodontis nigrita](#), [Valenciennes](#), [Harcsafélék](#)

JELLEMZŐK:

[közepes hőigényű \(20-25°C\)](#), [hosszú életű 6 év fölött](#), [közepesen keményvízi \(10-15°Nk\)](#), [óriás méretű 20 cm fölött](#), [átlátszó vízi](#), [keményvízi \(15-20 Nk°\)](#), [Afrika](#), [lassan mozgó vízi](#), [Atlanti országok](#), [mindenevő](#), [Nyugat-Afrika](#), [nagy \(több 200 liternél\)](#), [átlagos növényzetigényű](#), [Kongó](#), [félsavas \(6-6.5 pH\)](#), [lassú mozgású](#), [Közép-Afrika](#), [hőigényes \(25-30 °C\)](#), [állóvízi](#), [Niger](#), [alsó szint](#), [barna vízi](#), [Kelet-Afrika](#), [kissé agresszív viselkedés](#), [bújós](#), [lágyvízi \(5-10 Nk°\)](#), [sárga vízi](#).

FELHASZNÁLT IRODALOM, FORRÁSOK:

Dr Lothar Seegers: **Die Welse Afrikas – Ein Handbuch für Bestimmung und Pflege**

<https://www.fishbase.de/summary/synodontis-nigrita.html>

https://www.planetcatfish.com/common/species.php?task=&species_id=89

<https://www.seriouslyfish.com/species/synodontis-nigrita/>

http://www.scotcat.com/mochokidae/s_nigrita.htm <https://www.iucnredlist.org/species/60816/47216770>

Írta: Liziczai Márk

Katalógusba került: 2012-09-23 09:01:17

Legutolsó frissítés: 2021-01-29 15:46:51

Katalógus ID: 4463

Oldal linkje: <https://akvaristalexikon.hu/akvariumi-halak/harcsafelek/synodontis-nigrita.html>

© Akvarista Lexikon - Minden jog fenntartva